

6.7.2023

Dnro 2050-2023  
(00 01 02)**Vastaus valtuutettu Mimmi Ruususen ym. aloitteeseen Älykkäämpi kirjastokortti suojaamaan lapsia**

Kirjastopalvelujohtaja Rebekka Pilppula:

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kirjastokortilla pääsee käyttämään kirjaston tietokoneita myös kirjaston omatoimiaikana. Tämä tarkoittaa, että oma-toimikirjastoissa aikaa viettävät koululaiset voivat käyttää nettiä rajattomasti. Aloitteessa esitetään, että selvitetään, pystyisikö tietokone tunnistamaan käyttäjän iän ja estämään pääsyn k-18 sivuille.

Huoli on aivan aiheellinen ja tärkeä. Asia on keskusteluttanut kirjastoja pitkään ja erilaisia ratkaisuja on yritetty löytää.

Yhtenä yleisen kirjaston lakisääteisistä tehtävistä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Osana tätä palvelutehtävää tarjoamme kaikenikäisten asiakkaidemme käyttöön nettikoneita sekä langattoman verkkoyhteyden. Kirjaston asiakastietokoneissa on pää- ja lähikirjastoissa käytössä konekohtaisia ikärajoja, joilla esimerkiksi lastenosaston asiakaskoneiden käyttö on rajoitettu vain lapsiasiakkaille. Koneiden ikäryhmittely koskee kuitenkin vain koneille kirjautumista. Internet-selauksen osalta ei suodateta sisältöä edes lastenosastolla. Nettiin pääsee nykyisin niin monella tavalla ja erilaisia kiertokeinoja löytyy, että tällaista työasemien teknistä suodatusta ei koeta ylläpidollisesti mielekkääksi. Kokemukset ovat osoittaneet, että suodattimet voivat suodattaa pois myös hyödyllisiä sivustoja. Sen sijaan on mahdollista tehdä listauksia kielletyistä sivuista ja kohdentaa se vain lapsille tarkoitettuihin tietokoneisiin tai kaikkiin, mutta tälläkään tavalla estäminen ei ole aukotonta.

Asiaan puututaan, jos henkilökunta huomaa asiatonta käytöstä kirjastossa tai työasemilla, mutta henkilökunnalla ei myöskään ole oikeutta valvoa koneiden käyttöä siten, että se vaarantaa käyttäjän yksityisyyden. Kirjastoissa panostamme koululaisten mediakasvatukseen ja pyrimme sitä kautta vaikuttamaan lasten omaan harkintaan nettiselailussa.

Yhteistyössä kaupungin IT-palveluiden kanssa seuraamme sisältösuodatuksen ja muiden teknisten ratkaisujen kehittymistä. Parannamme asiakaskoneiden tietoturvaa ja tietosuojaa aina, kun se on mahdollista.

Rebekka Pilppula  
kirjastopalvelujohtaja